

นโยบายการเสริมสร้างความความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตามแนวทางพระพุทธศาสนา

Policy development, security of life and property of citizens, according to Buddhism

วรรณพร บุญรัตน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

pang_ka123@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการฉบับนี้มีความมุ่งมั่นที่จะเสนอนโยบายการเสริมสร้างความความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามแนวทางพระพุทธศาสนา พบว่า สถานการณ์ในปัจจุบันประชาชนมีความเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในขั้นวิกฤติที่รุนแรงอย่างมากซึ่งทำให้รัฐต้องดูแล แก้ไขปัญหา เยียวยา รักษาผู้เจ็บป่วยที่เกิดจากความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ซึ่งแนวคิดทางพุทธศาสนาได้นำเสนอกรอบการดำเนินกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมาโดยตลอด คือ หลักเบญจศีล 5 ประการที่สามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศได้อย่างชัดเจน ได้แก่ 1. นโยบายการเสริมสร้างการงดเว้นจากการเบียดเบียนชีวิตซึ่งกันและกัน 2. นโยบายการเสริมสร้างการงดเว้นทรัพย์สินของผู้อื่นที่ไม่ใช่ของตน 3. นโยบายการสร้างการงดเว้นการละเมิดสิทธิ เสรีภาพของครอบครัวผู้อื่น 4. นโยบายการเสริมสร้างการงดเว้นจากการใช้คำพูดที่รุนแรง และ 5. นโยบายการเสริมสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพราะเมื่อรัฐมีนโยบายการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่เชื่อมโยงกับหลักเบญจศีลทางพระพุทธศาสนาจะทำให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายของรัฐได้ถูกต้องและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ นโยบายของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พระพุทธศาสนา

Abstract

This Article is committed to propose the policy of enhancing the safety of life and property of the citizens, according to Buddhism. The study found that in the current situation, there is a risk to life and property in a very serious crisis. Therefore, the state has to solve the problem, and treat ill citizens caused by the insecurity of life and property. The Buddhist concept presents a framework for action to enhance the safety of life and property of citizens throughout the five precepts. The five precepts can be clearly defined as policies at the local level to the national level which are 1. Policy strengthening refrain from hurting each other's life, 2. Policies to

strengthen the restraining property of others 3. Create a policy to refrain from infringement Freedom of another family, 4. Policies to strengthen refrain from using harsh words, 5. Policies to strengthen vigilance in lifestyle. When the state has a policy to strengthen the security of life and property associated with the five precepts of Buddhism, people will follow the government policy in the right way.

Keywords Public policies, security of life and property, Buddhism.

บทนำ

ประเทศต่าง ๆ พยายามที่จะกำหนดนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาจากความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นด้วยการกำหนดกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติตนที่จะลดการเบียดเบียนผู้อื่น และเบียดเบียนธรรมชาติให้มากที่สุดโดยเฉพาะประเทศไทยได้ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2550 มาตรา 32 ระบุว่าบุคคลมีสิทธิเสรีภาพในสิทธิและร่างกาย การทรมาน การทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550, น. 8) อีกทั้งในมาตรา 41 ระบุว่าสิทธิในทรัพย์สินสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 44 ระบุว่าบุคคลมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพ รวมทั้งหลักประกันในการดำเนินชีวิต (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550, น. 12-13) แต่กระนั้นแม้ว่าจะมีกฎหมายรัฐธรรมนูญระบุไว้ก็ตามจะระบุไว้เกี่ยวกับความคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สินก็มิได้ลดลงแต่กลับเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งจากการถูกปล้นชิงทรัพย์ร้ายร่างกาย การฆ่า การข่มขืน หรือปัญหาความไม่ปลอดภัยและความเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดของเยาวชน หรือปัญหาอุบัติเหตุหรืออุบัติภัยต่างๆ เช่น ในช่วงเทศกาลปีใหม่ของทุกปีจะมีคนเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ช่วงเทศกาลปีใหม่ สถิติในปี 2559 ที่เกิดอุบัติเหตุที่ผ่านมา ทั้งอุบัติเหตุที่เกิดและบาดเจ็บจากท้องถนนและเสียชีวิตและสถิติรวมทั้งหมดของประเทศไทย ปี 2559 ในภาคกลาง มียอดรวมทั้งหมด 354,731 รายในภาคเหนือ มียอดรวมทั้งหมด 366,994 ราย ในภาคตะวันออก มียอดรวมทั้งหมด 383,970 ราย และในภาคใต้มียอดรวมทั้งหมด 564,867 รายซึ่งมียอดรวมทั้งหมด 1,690,562 ราย จะเห็นได้ว่าในแต่ละภาคมียอดผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเพิ่มมากขึ้นขึ้นในแต่ละปีซึ่งหากดูสถิติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 นั้นมีจำนวนและอัตราการเสียชีวิตจากการถูกทำร้ายในประเทศไทย (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2554-2557)

การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะด้านคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การวางรากฐาน พัฒนา และเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการ ด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพ พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรค เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันนำไปสู่ การบาดเจ็บและเสียชีวิต จึงเห็นได้ว่าการดำเนินภายใต้ นโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบันมีความพยายามในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเต็มที่แต่กระนั้นอันตรายต่าง ๆ ก็ยังมีได้

ลดลงไปจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องนำเสนอแนวคิดทางพุทธธรรมเข้าไปเสริมสร้างการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ 1. การทำร้ายสัตว์ หรือมนุษย์ 2. เว้นจากการลักทรัพย์ เอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ รวมถึงการเบียดบัง และฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นต้น 3. เว้นจากการประพฤติดีในกามทั้งหลาย 4. เว้นจากการพูดเท็จ คำหยาบ หรือพูดส่อเสียด และ 5. เว้นจากการดื่มน้ำเมา อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ที่นำไปสู่การสร้างแนวทางสำหรับการกำหนดนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างดีที่สุดที่สามารถพัฒนาความไม่ประมาทให้เกิดแก่สังคมและชุมชน อีกทั้งยังสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักการประพฤติดีปฏิบัติหลักศีลธรรมตามแนวทางพระพุทธศาสนาต่อไป

นโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

การดูแลชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไว้จะเป็นเพียงบทบาทหน้าที่ที่รัฐจะต้องให้ความสำคัญ และตระหนักในคุณค่าของความเป็นมนุษย์เพียงเท่านั้น แต่จะต้องสร้างความมั่นใจในการดำเนินชีวิตของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาในประเทศไทยยังไม่ขาดกระบวนการที่จะนำไปสู่การสร้างความจริงและความมั่นใจในระดับความเชื่อใจให้กับประชาชนทำให้ประชาชนกับรัฐแยกออกจากกันมาปกป้องคุ้มครอง และป้องกันตนเอง เช่น ประชาชนต้องการมีอาวุธปืนเป็นของตนเอง เป็นต้น ซึ่งทำให้เห็นว่า การดำเนินงานตามนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมีความล้มเหลวในระดับนโยบายที่ไม่สามารถจะดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชนได้ ซึ่งจริง ๆ คำว่า นโยบายหรือนโยบายสาธารณะควรจะมีความพลังหรือแรงผลักดันไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน เพราะนโยบายสาธารณะ เกิดจากการมองในการตัดสินใจของรัฐบาลในอดีตไม่สมบูรณ์ มีสถาบันที่ซับซ้อนพึ่งพากันระหว่างรัฐกับประชาชนดังนั้น นโยบายสาธารณะ เมื่อพิจารณาแล้วจะเป็นแนวทางหรือแนวคิดของการดำเนินงานของรัฐบาลที่ต้องออกมาในรูปแบบแผน โครงการ เพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตของรัฐบาลและหน่วยงาน ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ หรือองค์กรในรูปแบบอื่น ๆ ที่ถือเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งในปัจจุบันมีลักษณะขององค์กรประกอบหลายอย่าง (สิริพงษ์ ฤควัด ฤกษ์ อรุณชา, 2550, น. 261-263) ดังนี้

1. ต้องเป็นการกระทำที่เป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งเป้าหมายดังกล่าว กำหนดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
 2. เป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่
 3. เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องกระทำ ทั้งนี้ เป็น เพราะหน้าที่หรือกิจกรรมของรัฐบาลโดยตรง เช่น การควบคุมการการเงินเพื่อ ซึ่งเป็นการสนับสนุนที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ที่มีรายได้น้อย
 4. เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจของรัฐบาลที่จะสามารถเลือกกระทำการ หรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับเวลา เหตุการณ์ และสถานการณ์ความเป็นอยู่
- และเมื่อรัฐบาลได้กำหนดนโยบายใดออกมาแล้ว จึงต้องประกาศให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง หลังจากนั้น ประชาชนมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตาม เช่น นโยบายการจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีนิติบุคคล เป็นต้น จะเห็นได้ว่า นโยบายของเอกชนนั้น ไม่มีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย

นโยบายสาธารณะนั้นเป็นนโยบายที่ของภาครัฐหรือรัฐบาล จะต้องดำเนินการเพื่อที่จะทำให้รัฐบาลนั้นจะต้องต้องมีแบบแผน และโครงการ เพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตของรัฐบาลและหน่วยงาน ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ หรือองค์กรในรูปแบบอื่นๆก็ตาม ซึ่งเราถือว่า ที่ถือเป็นหน่วยงานของรัฐบาลจะต้องมีนโยบาย ครอบคลุมไปในทุกๆด้าน ซึ่งในแนวความคิดของนางสาวนายก ยิ่งลักษณ์นั้น สมัยที่ท่านเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องเนื่องจาก ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินคั้งนี้ของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ควบคู่ไปกับการขจัดความยากจนยาเสพติดและอิทธิพลอำนาจมืดโดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว“เข้าใจและเข้าถึง การพัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธีโดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่อำนวยความสะดวกอย่างทั่วถึงเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิตสร้างโอกาสและความเสมอภาค พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เคารพ การศึกษานโยบายนั้นถูกมองว่ามีความชำนาญในด้านพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เคารพอัตลักษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550, น. 6-7)

แต่แม้ว่าจะมีนโยบายด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินก็ตามสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนก็ยังสะท้อนให้เห็นการทำงานของรัฐโดยทางกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้สรุปปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พ.ศ. 2554 (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ออนไลน์) ไว้ดังนี้

1. ประชาชนถูกทำร้ายร่างกายในรอบปีที่ผ่านมา พบมากที่สุดใภาคกลาง ร้อยละ 9,669 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 34.1 ภาคเหนือ ร้อยละ 16.7 และภาคใต้ ร้อยละ 14.2 ตามลำดับ
2. ประชาชนถูกล่วงละเมิดทางเพศในรอบปีที่ผ่านมา พบมากที่สุดใภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 35.2 รองลงมาคือ ภาคกลาง ร้อยละ 34.0 ภาคเหนือ ร้อยละ 18.0 และภาคใต้ ร้อยละ 12.8 ตามลำดับ
3. ประชาชนถูกลักทรัพย์/ชิงทรัพย์/ถูกทำร้ายทรัพย์สินในรอบปีที่ผ่านมา พบมากใภาคกลาง ร้อยละ 33.9 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 28.8 ภาคเหนือ ร้อยละ 18.2 และภาคใต้ ร้อยละ 17.1 ตามลำดับ
4. ประชาชนที่ได้รับอุบัติเหตุจากยานพาหนะในรอบปีที่ผ่านมา พบมากที่สุดใภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 33.8 รองลงมาคือ ภาคกลาง ร้อยละ 26.9 ภาคเหนือ ร้อยละ 20.0 และภาคใต้ ร้อยละ 15.3 ตามลำดับ
5. ประชาชนที่ประสบภัยจากการทำงานในรอบปีที่ผ่านมา พบมากที่สุดใภาคใต้ ร้อยละ 32.4 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 30.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 20.1 และภาคกลาง ร้อยละ 17.1 ตามลำดับ
6. ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในรอบปี (ทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติและมนุษย์) พบมากที่สุดใภาคใต้ ร้อยละ 36.2 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 21.8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 21.7 และภาคกลาง ร้อยละ 20.3
7. คนสูญหายติดต่อไม่ได้ในรอบปี พบมากที่สุดใภาคใต้ ร้อยละ 42.6 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 22.0 ภาคกลาง ร้อยละ 21.6 และภาคเหนือ ร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

8. อื่นๆ เช่น ประชาชนถูกหลอกหลวงข้อ โกง/หลอกหลวง วยุ่นก่อนเหตุทะเลาะวิวาท เกิดอุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับ พบมากที่สุดใภาคกลาง ร้อยละ 48.8 รองลงมาคือ ภาคใต้ ร้อยละ 45.0 ภาคเหนือ ร้อยละ 4.0 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้รัฐบาลในชุด พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะด้านการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การวางรากฐาน พัฒนา และเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการ ด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพ พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรค เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันนำไปสู่ การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงาน และการดูแลผู้บาดเจ็บ ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ป้องกัน และแก้ปัญหาคาการตั้งครร์กัในวัยรุน และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุมบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข และป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันนำไปสู่ การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงาน และการดูแลผู้บาดเจ็บ ดังนั้น การกำหนดในเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจึงอยู่ความสนใจอย่างมากต่อทุกหน่วยงานรัฐที่จะต้องดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สินให้ประชาชนสามารถอุ่นในการดำเนินชีวิตตามปกติสุข

ดังนั้นที่ผ่านมานโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมุ่งไปที่การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการกำหนดกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติตนที่จะลดการเบียดเบียนผู้อื่น และเบียดเบียนธรรมชาติให้มากที่สุด โดยเฉพาะประเทศไทยได้ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2550 มาตรา 32 ระบุว่า บุคคลมีสิทธิเสรีภาพในสิทธิและร่างกาย การทรมาน การทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550, น. 8) อีกทั้งในมาตรา 41 ระบุว่า สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 44 ระบุว่าบุคคลมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพ รวมทั้งหลักประกันในการดำเนินชีวิต (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550, น. 12-13) ซึ่งจริง ๆ แล้วการใช้ชีวิตของประชาชนในปัจจุบันหากมองตามสถานการณ์มิได้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างเห็นได้ชัดเจนอย่างมาก แต่ถึงกระนั้น การที่จะให้มาดูแลชีวิตและทรัพย์สินประชาชนทั้งหมดก็จะเป็นเรื่องง่าย ๆ นักเพราะงบประมาณและกำลังของเจ้าหน้าที่รัฐมิได้มีอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามอย่างมากก็ตาม แต่คำถามก็คือ ในเมืองบประมาณและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอแล้วจะสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้ ดังนั้น การปรับโหมดการแสวงหากระบวนทัศน์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากการกำหนดนโยบายเพียงเพื่อดูแลประชาชนภายนอกคงไม่ใช่หนทางที่ประเทศนี้ต้องการมากนัก แต่จะต้องสร้างกระบวนที่เชื่อมโยงไปสู่ระดับการยังลึกลงสู่ระดับจิตใจของคนให้มีจิตสำนึกรักเพื่อนมนุษย์ด้วยให้มีความรัก

ความเมตตาต่อกัน เพราะไม่เพียงจะช่วยให้เกิดความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตแล้วยังสามารถก่อสร้างคุณธรรม จริยธรรมอื่น ๆ

หลักพุทธธรรมที่เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

กระบวนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมตามทัศนะทางพระพุทธศาสนา ปรากฏในสูตรต่างๆ มีจักกวัตติสูตรและอัครัญญสูตร พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึง ความเป็นมาของศีล โดยเล่าถึงสภาวะทางธรรมชาติว่า เดิมทีนั้นมนุษย์อยู่กันอย่างสงบสุข โดยอาศัยการรู้จักประมาณตน ในเวลาต่อมาเมื่อมนุษย์มีมากขึ้นความเห็นแก่ตัวและการเบียดเบียนกัน การลักขโมย เป็นต้น ก็เกิดขึ้น ความสงบสุขก็หายไปนั้นเพื่อให้คนในสังคมตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรมกลัวบาปและมีความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นต้น พระเจ้าพัลลหะนิมิ จึงได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ว่า “พวกท่านไม่พึงฆ่าสัตว์ ไม่พึงถือเอาของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ไม่พึงประพฤตินอกงามทั้งหลาย ไม่พึงกล่าวคำเท็จและไม่พึงดื่มน้ำเมา จงบริโภคน้ำตามเดิมเถิด” (พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่าที่ 11 ข้อที่ 36 หน้า 53) ข้อความข้างต้นมีเนื้อความขยายว่า ไม่ว่าใครก็ตามที่ทำผิดศีล ย่อมได้รับการติเตียนและรับผลของกรรมที่ตนได้ทำไว้ พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนเรื่องศีลไว้เพื่อเป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมทุกด้าน (ทางภายนอกคือด้านร่างกายและทางด้านภายในคือจิตใจ) ด้วยทั้งสองทางนี้จะต้องเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันตาม แต่เหตุปัจจัยต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้การดำเนินชีวิตอยู่ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายในขอบเขตหรือ สิทธิเสรีภาพที่ตนจะพึงมีพึงได้และที่สำคัญ มนุษย์นั้นเป็นสัตว์ประเสริฐที่สามารถงดเว้น การกระทำต่างๆ มิเว้นจากการเบียดเบียนกันและกัน เป็นต้น โดยใช้ศีล 5 เป็นมาตรฐานในการดำเนินชีวิต เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิตคือการอยู่ร่วมกันอย่างปรกติสุขของคนในสังคม และเพื่อการเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ ความในจักรกวัตติสูตร (พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่าที่ 11 ข้อที่ 33 หน้า 50) และอัครัญญสูตร ได้กล่าวถึงกำเนิดของสังคมมนุษย์เมื่อเริ่มแรกทีเดียวมมนุษย์อยู่ด้วยกันอย่างปรกติสุข มีการดำเนินชีวิตด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ต่อมาเมื่อมนุษย์มีมากขึ้น ความโลภความเกียจคร้านเข้าครอบงำจิตใจจึงทำให้มีการสังฆอาหาร มีการแบ่งปันผลผลิตกัน ทำให้ผู้ที่ไม่สามารถควบคุมความโลภ เป็นต้น (พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่าที่ 11 ข้อที่ 50 หน้า 71) ได้แสดงพฤติกรรมผิดศีลเป็นเหตุให้การลักขโมย การกล่าวเท็จ การฆ่าฟันกัน การประพฤตินอกงามก็เกิดขึ้น เมื่อมีความขัดแย้งเช่นนี้ขึ้นจึงได้มีข้อบัญญัติหรือเบญจศีล เพื่อให้คนในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ ได้ยึดถือเป็นข้อประพฤติปฏิบัติ เบญจศีล ซึ่งเป็นหลักธรรมประจำที่สังคมมนุษย์นั้นรักษาเบญจศีล จึงเกิดขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมและใช้ศีลเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่จะพัฒนาขึ้นไปเป็นปัญหาในระดับสังคมต่อไป

คำว่า ศีล หมายความว่า ปกติ ซึ่งเป็นหลักของการประกันสังคม ครอบครัว และสังคม มีความสุข อันเป็นหลักปฏิบัติซึ่งไม่ทำให้ใครเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นหลักธรรมทำให้เกิดความสะอาด ทั้ง กาย วาจา และใจ ซึ่งศีลทั้ง 5 ข้อนี้ เป็นสิ่งจำเป็นในสังคมมนุษย์ ที่จะต้องประพฤติ และปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปกติทั้งตนเองและสังคม แต่กระนั้นในสังคมมนุษย์นั้นจะหาความปกติไม่ได้มนุษย์จึงต้องสร้างกฎหมาย ระเบียบต่าง กฎเกณฑ์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และอื่น ๆ เพื่อให้สังคมมนุษย์มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการลงโทษ

ตั้งหนักมากที่สุด ไปจนถึงการว่ากล่าวตักเตือน แต่กระนั้น หากมองในเชิงสังคมจะพบว่า สิ่งเหล่านั้นไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้จึงต้องมึนโยบายสร้างศาลต่าง ๆ เพื่อตัดสินคดีความต่าง ๆ นโยบายสร้างคุกมากกว่าการสร้างวัดให้เดินเข้าไป นโยบายส่งเสริมนายทุนเพื่อการขายสุราเมรัยที่นำไปสู่การทำลายสติสัมปชัญญะของประชาชน และก่ออาชญากรรมในที่สุด ที่มีอาการไม่ปกติหรือไม่อยู่ในศีลธรรมที่ระบุไว้มี 5 ประการ (พระราชวิสุทธิกวี (พิจิตร จิตวณฺโณ), 2536, น. 59) ได้แก่

ประการที่ 1 ปาณาติบาต คือ การฆ่าและทำร้ายคนอื่นสัตว์อื่น สังคมและผู้นั้นย่อมเดือดร้อนในปัจจุบัน ต้องได้รับโทษ เช่น ต้องถูกกักขังอยู่ในเรือนจำและในอนาคต เมื่อตายไปก็เกิดในสถานที่ลำบาก เช่น เกิดในนรก เป็นต้น

ประการที่ 2 อทินนาทาน คือ การลักทรัพย์ สังคมและผู้นั้นย่อมเดือดร้อนในปัจจุบัน เช่น การขโมยรถยนต์เจ้าของรถยนต์ ย่อมเกิดความเสียหายและจ้องเวรหวัชโหม เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้ก็ต้องถูกจองจำอยู่ในเรือนจำ เมื่อตายไปก็ไปเกิดในอบาย มีนรก เป็นต้น เมื่อเขากลับมาเป็นมนุษย์เพราะเศษกรรมที่ยังเหลืออยู่ ทำให้เขาเป็นคนยากจนและถูกโกง ถูกปล้นหรือถูกขโมย

ประการที่ 3 การเมสุมิจจาจาร คือ การประพฤติดีกในกาม สังคมและผู้นั้นย่อมเดือดร้อนในปัจจุบัน คือ ทำให้เกิดความแตกแยกในครอบครัวและถูกปองร้าย เป็นต้น เมื่อตายไปก็ไปเกิดในอบาย มีนรก เป็นต้น เมื่อเขากลับมาเกิดเป็นมนุษย์ เพราะเศษกรรมที่ยังเหลืออยู่ ทำให้เขาเกิดการแตกแยกร้างวาน ในครอบครัว

ประการที่ 4 มุสาวาท คือ การพูดเท็จหลอกลวงผู้อื่น สังคมและผู้นั้นย่อมเดือดร้อนในปัจจุบัน เช่น การพูดขู่งให้คนแตกความสามัคคี พูดใส่ความคนอื่นโดยไม่มีมูล เมื่อมีคนทราบความเป็นจริงแล้ว ก็ไม่มีใครอยากเชื่อถื่อบางคนถึงกับถูกจองจำอยู่ในเรือนจำ เมื่อเขาตายไปก็ไปเกิดในสถานที่ลำบาก มีนรก เป็นต้น เมื่อเขามาเกิดเป็นมนุษย์ เพราะเศษกรรมที่ยังเหลืออยู่ ทำให้เขาถูกใส่ความ มักได้ฟังแต่เรื่องไม่จริง เพราะกรรมที่ตนทำไว้มาให้ผล

ประการที่ 5 สุราเมรัยมัชปมาทัญฐาน คือ การดื่มสุราและเมรัยหรือของเสพติดให้โทษต่างๆ ย่อมเดือดร้อนในปัจจุบัน คือเสื่อมทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ทรัพย์ย่อมฉิบหายไปและก่อให้เกิดความทะเลาะวิวาท ทั้งเป็นเหตุให้ทำผิดศีลข้ออื่นๆ ได้ง่ายขึ้นด้วย เพราะเมื่อเมาก็มักขาดสติ บางคนถูกไล่ออกจากงาน บางคนก็ต้องพิการหรือตายไปบนท้องถนนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ก็เพราะ ความประมาท เมื่อตายไปก็ไปเกิดในอบายมีนรก เป็นต้น เมื่อเขากลับมาเกิดเป็นมนุษย์ เพราะเศษของกรรม ที่ยังเหลืออยู่ ทำให้เขาเป็นคนบ้าใบ้ สติไม่สมบูรณ์ สมองเสื่อม เพราะกรรมที่ตนทำไว้ให้นั้นให้ผล ฉะนั้น คนที่ขาดศีลย่อมสร้างแต่เวรภัยให้แก่ตนเอง

ความปกติหรือไม่ปกติ เป็นธรรมชาติของสังคมมนุษย์ที่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน หรือที่เรียกว่าสังคมที่ไร้ศาสนานั่นเอง เพราะศาสนาจะสอนให้มนุษย์รักเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน หากศาสนาไหนไม่สอนให้รักเพื่อนมนุษย์ และสอนให้มนุษย์เป็นคนดี ความเชื่อหรือคำสอนนั้นไม่ชื่อว่า เป็นศาสนาแต่เป็นเพียงลัทธิที่ก่อความวุ่นวายให้กับสังคม เพราะฉะนั้น ศีลธรรมแม้ว่าจะไม่ใช่คำสอนทางพระพุทธศาสนาแต่อาศัยการประยุกต์จากสังคมที่เห็นคุณค่าของมนุษย์ผู้ปฏิบัติศีลธรรม พระพุทธองค์จึงส่งเสริมให้พุทธบริษัทรักษาศีลธรรม เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มากที่สุด แม้จะไม่เห็นในภพชาติต่อไปในเรื่องของบุญกรรม แต่การรักษาศีลหรือการปฏิบัติในปัจจุบันย่อมสร้าง

สังคมที่ตนเองอาศัยให้เกิดความสงบร่วมเย็นได้เพราะหลักศีลธรรมนี้เองที่ช่วยให้เกิดหลักประกัน ก่อให้เกิดความมั่นใจ ความอ่อนใจในการดำเนินชีวิตอย่างปกติ ซึ่งหากภาครัฐมองเห็นคุณค่าของศีลธรรม มีความตั้งใจ ตระหนักรู้ และมีความต้องการที่จะสร้างสังคมแห่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะต้องเร่งกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับศีลธรรมให้มากที่สุด รวมทั้งส่งองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดโดยเฉพาะการสนับสนุนองค์กรสงฆ์ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพก็ด้วยทุ่มงบประมาณ ทุ่มกำลังคน กำลังเทคโนโลยี และอื่น ๆ เพื่อสร้างสังคมนี้ให้กลายเป็นสังคมที่น่าอยู่น่าอาศัยบนพื้นฐานของสังคมมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบและมีความปลอดภัยสูง

พุทธบูรณาการกับนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

จากการที่รัฐบาลในชุดปัจจุบันได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทำให้เห็นว่า การดำเนินของรัฐบาลมีเป้าหมายที่ชัดเจนไปในส่วนของสุขภาพของประชาชน เช่น ด้านสาธารณสุขทั้งการป้องกันและสร้างความเข้มแข็งทางสุขภาพ ด้านป้องกันอุบัติเหตุทางด้านการใช้รถใช้ถนน ด้านการกีฬา เป็นต้น โคนที่จะทำให้ประชาชนสามารถอ่อนในการดำเนินชีวิตตามปกติสุข ผ่านการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ทั้งจับ ปรับ และลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ถึงกระนั้น การสร้างความปลอดภัยมิใช่มีเพียงเท่านั้นนอกเหนือที่มีหน่วยงานต่างรับผิดชอบ แต่การเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับให้เกิดความอ่อนใจนั้นก็คือ ความปลอดภัยในระดับความมั่นใจมากกว่ามาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิดเพียงอย่างเดียวแต่จะเกิดจากพระพุทธศาสนาเป็นหลักสำคัญ โดยเฉพาะ ศีลธรรม ซึ่งเป็นประกันให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูงสุดที่รัฐควรจะต้องตระหนักและเห็นคุณค่าของศีลธรรมในระดับที่สามารถผนวกกับนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาความมั่นใจความปลอดภัย

หลักเบญจศีล 5 ประการถือได้ว่าเป็นกฎระเบียบอยู่คู่กับสังคมพุทธของไทย มาก่อนที่จะมีการร่างกฎหมายขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ ซึ่งตัวศีลเองนอกจากจะเป็นพื้นฐานธรรมของปัจเจกบุคคลแล้ว ศีล ยังถือได้ว่าเป็นหมวดธรรมที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วย ฉะนั้นศีลธรรมจึงครอบคลุมเรื่องการจัดระเบียบชีวิตด้านนอกทั้งหมด เท่าที่จะช่วยทำสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไป กิจการทั้งหลายของหมู่ชน ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และสภาพแวดล้อมที่ควรจัดได้ ให้มีสถานะที่เกื้อกูลแก่ความเจริญองงามของชีวิตด้านใน จึงสอดคล้องกับการที่ชีวิตด้านในที่เจริญองงามนั้น จะสะท้อนผลดีงามออกมาแก่ชีวิตด้านนอกคือเหมาะแก่การที่ทุกๆ คนจะพากันปฏิบัติตามหลักศีล สมาธิ ปัญญา โดยเฉพาะจะได้สามารถฝึกจิตและปัญญาให้เจริญ เพื่อจะได้ประสบชีวิตที่มีความสุขแท้จริง (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2549, น. 448) ดังนั้น การบูรณาการกับนโยบายการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินนั้น เป็นลักษณะของกระบวนการปฏิบัติและสามารถนำไปสู่ การกำหนดแนวคิดตลอดจนองค์กรต่าง ๆ สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการ ไม่ใช่แค่เพียงองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่เข้ามาจัดการ ซึ่งจริงแล้วนำหลักของการประกันสังคม เพื่อครอบครัวองค์กร และสังคม นั้นมีความสงบสุขร่วมเย็น จึงทำให้ผลที่เกิด จากความมั่นคงในชีวิต และความปลอดภัยในทรัพย์สิน ทั้งระดับของปัจเจกชนระดับครอบครัว ระดับสังคม และระดับการไม่ประมาณในการใช้ชีวิตที่ส่งผลไปยังผู้อื่น

การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของรัฐซึ่งควรเกิดขึ้นได้ ในหลายยุคหลายสมัยแต่รัฐเองยังขาดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญอย่างแท้จริงจึงไม่ค่อยเห็นนโยบาย หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ยึดโยงกับวิถีชีวิต วิถีปฏิบัติตนเอง ตามหลักพระพุทธศาสนาซึ่งนอกจากจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วยังสามารถสร้างความอุ่นใจ มั่นใจบนแนวทางแห่งรัฐ ให้กับประชาชนได้กินอิม นอนหลับอย่างสบายใจจริง ดังนั้น การบูรณาการหลักศีลธรรมทั้ง 5 ประการย่อมเป็น แนวทางหนึ่งซึ่งรัฐสามารถนำไปเสริมสร้างนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหรือส่งเสริมให้สังคมมีการ ดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขมากที่สุดอันเป็นหลักชัยที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากประชาชนมีการดำเนินชีวิตอย่างปกติ สุขแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากมาย ไม่ต้องมีทนาย ไม่ต้องมีศาลคอยตัดสินคดีความ ไม่ต้องมี คุกตารางไว้จองจำผู้กระทำความผิด และประเทศชาติก็ไม่จำเป็นต้องแบกรับภาระงบประมาณอันเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับสิ่งเหล่านั้น เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามสังคมมนุษย์ต่างก็ต้องปัญหาอย่างหนึ่งใด ภาครัฐก็มีหน้าที่ในการทำให้สถานการณ์เลวร้ายเหล่านั้นลดลง และสามารถควบคุมได้ ซึ่งทางพระพุทธศาสนาเชื่อว่า มนุษย์ต้องมีเกราะ ป้องกันที่ไม่ให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในสังคมนี้ด้วยการเสริมสร้างนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินตามแนวทางพระพุทธศาสนา ดังต่อไปนี้

1. นโยบายการเสริมสร้างการงดเว้นจากการเบียดเบียนชีวิตซึ่งกันและกัน

เป้าหมาย : หลักประกันความปลอดภัยในชีวิตของประชาชน

แผนยุทธศาสตร์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- การส่งเสริมให้คนในสังคมมีความเมตตาต่อกัน สามารถช่วยเหลือกันในยามทุกข์โดยการมีส่วนร่วมจากภาคสังคม
- การส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาทุกรูปแบบกระตุ้น และสร้างความตระหนักรู้ และมี ส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างร้อยละ 60 ของประชาชน
- กำหนดตัวชี้วัดทางศีลธรรมให้เป็นรูปธรรมด้วยการจัดทำคู่มือปฏิบัติตนเองในแต่ละเดือน สรุป แต่ละปีให้มีระดับความพอใจของรัฐซึ่งทุกคนจะต้องผ่านเกณฑ์ในระดับต่ำที่สุด
- การพัฒนาความรักให้กับประชาชนภายในประเทศด้วยการกำหนดกิจกรรมที่อุทิศตนต่อความรัก มี ความรัก เช่น กิจกรรมการปล่อยปลา ปล่อยนก ปล่อยน้ก โทษที่มีความผิดเล็กน้อย เป็นต้น
- การพัฒนาระบบศูนย์ป้องกันและปรามทางศีลธรรมด้วยการจัดองค์กรที่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานรัฐ หรืออาจจะจัดตั้งในระดับชุมชน หมู่บ้าน และท้องถิ่น
- การสร้างเงื่อนไขและมาตรการทางสังคมที่เข้มงวดมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลจะต้องมีมาตรฐานทางการ ลงโทษของผู้กระทำความผิดให้เด็ดขาด เช่น หากขับรถชนคนเสียชีวิตผู้นั้นจะต้องไม่สิทธิขับรถชั่วชีวิต เป็นต้น
- การพัฒนาผู้นำต้นแบบทางศีลธรรมในชุมชนเมืองและชนบท โดยเฉพาะผู้นำระดับชาติ ระดับ ภาค และระดับท้องถิ่นจะต้องเป็นแบบที่ดีในการรักษาศีลธรรม หากผู้นำไม่เป็นแบบอย่างที่ดีได้แล้วก็เป็นอย่าง ปล่อยให้ประชาชนถือปฏิบัติด้วย

- มีกลไกและกระบวนการตอบสนองต่อผู้ที่ช่วยเหลือผู้อื่นให้รอดพ้นจากการถูกทำร้าย เช่น สวัสดิการ เป็นต้น

2. นโยบายการเสริมสร้างการงดเว้นทรัพย์สินของผู้ที่ไม่ใช่ของตน

เป้าหมาย : หลักประกันความปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชน

- จัดตั้งศูนย์ทนายความทางทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือประชาชนในทุกจังหวัด และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

- การส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น กิจกรรมวันสำคัญ การเข้าวัดปฏิบัติธรรมของข้าราชการและประชาชน เป็นต้น

- การรณรงค์ให้ประชาชนมีการบริจาคเลือดเพื่อเป็นธรรมทานต่อผู้ป่วยอื่น ๆ

- การจัดโครงการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ แต่ต้องประชาชนมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ

- การเผยแพร่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินต่าง ๆ รวมทั้งบทลงโทษที่รุนแรง เช่น หากถือเอาทรัพย์สินของผู้อื่นต้องปรับเงินในราคามากกว่า 10 เท่า

3. นโยบายการสร้างการงดเว้นการละเมิดสิทธิ เสรีภาพของครอบครัวผู้อื่น

เป้าหมาย : หลักประกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของครอบครัวไทย

- จัดตั้งศูนย์ดูแลครอบครัวในระดับตำบลให้ครบทั่วประเทศภายใน 2 ปี

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายด้านครอบครัว โดยมีเจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้ดูแล

- กำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการละเมิดสิทธิ เสรีภาพของครอบครัวผู้อื่นอย่างเด็ดขาด

- กำหนดกลไกและกระบวนการสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง

- การส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกในครอบครัวโดยการกำหนดรายได้ขั้นต่ำ

- การส่งเสริมความรักความผูกพันในครอบครัวไทย และครอบครัวแห่งญาติพี่น้อง

- การประกาศวันหยุดในแต่ละปีเป็นวันครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

4. นโยบายการเสริมสร้างการงดเว้นจากการใช้คำพวนที่รุนแรง

เป้าหมาย : หลักประกันความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินทางสังคม

- การกำหนดมาตรฐานและบังคับใช้วาจาที่สังคมที่ไม่รุนแรงจนเกินไป รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่รัฐเห็นว่านำไปสู่ความรุนแรงทางสังคม(อาจจะละเมิดแต่ทำให้สังคมสงบสุข)

- มีมาตรการทบทวนบทบาทของสื่อสารมวลชนที่ใช้ภาษาส่งเสริมหรือสนับสนุนความรุนแรง

- การจัดตั้งโรงเรียนอบรมมารยาททางวาจาให้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้นำประเทศ ผู้นำท้องถิ่นจะต้องผ่านโรงเรียนอบรมอย่างน้อย 180 ชั่วโมง

- การตรวจสอบการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเข้มงวดทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับตำบล

- การส่งเสริมการนำหลักวาจาเปยะทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการพูดหรือการให้สัมภาษณ์ต่าง ๆ

- การพัฒนาอาชีพของเยาวชนในชาติตั้งแต่เล็กเพื่อให้เกิดภาษาการพูดที่น่าฟังมากยิ่งขึ้น

5. นโยบายการเสริมสร้างความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต

เป้าหมาย : หลักประกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วยความไม่ประมาท

- การจัดตั้งศูนย์ปราบคนเมาทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับตำบล โดยกำหนดให้มีทำงานตลอด 24 ชั่วโมง
- การวางมาตรการลงโทษผู้ที่ขับรถโดยมีอาการเมามากทั้งหมด แม้กระทั่ง ไม่เกินที่กฎหมายกำหนดก็ตาม เช่น ยึดใบขับขี่เป็นเวลา 2 ปี หรือยึดใบขับขี่ตลอดชีวิตหากขับรถชนคนเสียชีวิต
- การเพิ่มระดับภาษีของสิ่งที่ทำให้ประชาชนมัวเมาให้สูงขึ้น หรือยกเลิกขายสินค้าต่าง ๆ ในระดับหมู่บ้านที่จะทำให้การเข้าถึงยากลำบากมากยิ่งขึ้น
- การส่งเสริมการพัฒนาสติปัญญาตามแนวทางพระพุทธศาสนาให้กับประชาชนทั่วไป รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐให้เป็นภาคบังคับ
- การดูแลเจ้าหน้าที่รัฐที่เรียกว่าส่วยบนถนนให้หมดแต่ต้องมีการควบคุมการใช้รถใช้ถนนให้มากขึ้น
- การรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ถึงพิษภัย และโทษต่าง ๆ ทางทางกฎหมายและทางความประมาทให้ประชาชนรับรู้อย่างต่อเนื่อง
- การจัดตั้งศูนย์ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น

กล่าวได้ว่า นโยบาย เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การพัฒนากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่นำไปสู่ความอ่อนในการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขจะต้องเกิดการเห็นคุณค่าของมนุษย์ รวมทั้งการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เกิดเป็นรูปธรรมมากที่สุด แต่กระนั้น การสนับสนุนงบประมาณและกำลังคนที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินงานอย่างจริงจังมากที่สุด ลดความเลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนทั้งหมด นอกจากนี้การจัดทำคู่มือที่อธิบายอย่างเข้าใจเพื่อแจกจ่ายไปยังประชาชนให้เกิดการเรียนรู้และรับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการดำเนินชีวิตทางสังคมอย่างปกติให้มากที่สุด โดยเฉพาะการทำความเข้าใจเกี่ยวกับศีลธรรมทางพระพุทธศาสนาซึ่งประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอยู่แล้วซึ่งมีผลทำให้ประชาชนสามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้

สรุปการวิเคราะห์

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะเป็นแนวทางหรือภารกิจของรัฐที่จะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ต่อการดูแล ปกป้อง ป้องกัน เยียวยา รักษา และปราบปรามในสิ่งที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนภายในรัฐเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขซึ่งประเทศไทยยังคงหาทิศทางที่ชัดเจนไม่ได้เพราะความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรัฐไม่สามารถรับประกันความปลอดภัยได้ นอกจากนี้การกำหนดนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอาจจะ เป็นจุดเริ่มต้น และเป็นโอกาสในการร่วมกันดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชนในรูปแบบใหม่ ๆ หรือกระบวนการที่แตกต่างไปจากเดิมเพราะที่ผ่านมาไม่สามารถจะดูแลประชาชนได้ รวมทั้งกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากนักทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปจำนวนมากเพื่อจัดโครงการต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของมาตรการต่าง ๆ ในช่วงปีใหม่และในช่วง สงกรานต์ เป็นต้น แต่ก็ยังไร้ค่าในการรักษาชีวิตของประชาชนไว้ได้ ทำให้เกิดข้อคำถามต่าง ๆ ว่า ภาครัฐหมด ปัญหาในการรักษาและดูแลชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนแล้วหรือ ทำไมไม่มีแนวทางอื่น ๆ ที่ดีที่นักวิชาการ พยายามนำเสนอมาเพื่อเสริมสร้างนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ดีกว่า มีแนวทางอื่น ๆ มากมาย แต่กระนั้น การเลือกและตัดสินใจของรัฐบาลที่จะดำเนินงานตามแนวทางไหนก็เป็นสิทธิของรัฐที่จะเลือก และตัดสินใจบนพื้นฐานของหลักการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน แต่หากแนวทางเก่าไม่สามารถแก้ไขปัญหา และป้องกันได้ ภาครัฐจะต้องกำหนดทิศทาง นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ ก็น่าจะมีผลต่อการดำเนินของรัฐ ที่ดีกว่าต่อไป

การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของรัฐที่ควรตระหนักไว้ใน คุณค่าทางศีลธรรม 5 ประการย่อมทำให้เกิดเห็นเป็นรูปธรรมได้ง่ายหากมองในเชิงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ยึดโยงกับวิถีชีวิต วิถีปฏิบัติตนเองตามหลัก พระพุทธศาสนาซึ่งนอกจากจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วยังสามารถสร้างความอุ่นใจ มั่นใจบนแนวทางแห่งรัฐให้กับ ประชาชนได้กินอิ่ม นอนหลับอย่างสบายใจจริง ดังนั้น การบูรณาการหลักศีลธรรมทั้ง 5 ประการย่อมเป็นแนวทาง หนึ่งที่รัฐสามารถนำไปเสริมสร้างนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหรือส่งเสริมให้สังคมมีการดำเนิน ชีวิตอย่างปกติสุขมากที่สุดอันเป็นหลักชัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ผู้เขียนจึงมีความเห็นในการศึกษาต่อไปควรที่จะมีค้นหา รูปแบบ และกระบวนการนำนโยบายความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่ สอดคล้องกับค่านิยม ความเชื่อของสังคมไทยมาเป็นกรอบในการพิจารณาเป็นหลักอันเป็นจุดแข็งและโอกาส สำหรับภาครัฐที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2549). *พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- พระราชวิสุทธิกวี (พิจิตร ฐิตวณฺโณ). (2536). *การสั่งสมบุญด้วยการรักษาศีล*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนสามัญ สุทธิสารการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย*. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประยูร จันทร์โอชา. (2557) *คำแถลงนโยบาย ของ คณะรัฐมนตรี*. แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2555). *นโยบายสี่รัฐบาล พุทธศักราช 2555*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กองสถิติอุบัติเหตุทางถนน ช่วงเทศกาลปีใหม่ 2551 – 2558, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: <http://www.roadsafetythailand.com> [2 พฤษภาคม 2559].
- ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย (Thai RSC), *ข้อมูลรับแจ้งอุบัติเหตุทางถนนสะสม ปี 2558-2559*. ค้นหามือ 2 พฤษภาคม 2559, ใน <http://www.thairsc.com/th-version/>
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, *ข้อมูลด้านสังคมประจำปี 2554*, ค้นหามือ 2 พฤษภาคม 2559, จาก http://www.msociety.go.th/document/statistic/statistic_7383.pdf
- panida pangpakon. *กระบวนการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน*. ค้นหามือ 2 พฤษภาคม 2559, จาก <http://panidapangprakhon1.blogspot.com/2001/11/blog-post.html>